

Fastställande av allmän studieplan i Tema Teknik och social förändring

Beslut

Filosofiska fakulteten beslutar att fastställa allmän studieplan i Tema Teknik och social förändring.

Skäl till beslut

Företrädare för utbildningen har till fakulteten inkommit med begäran om revidering av allmän studieplan för forskarutbildning i Tema Teknik och social förändring. Huvudsakliga förändringar i den allmänna studieplanen utgörs av förändring av antalet högskolepoäng för kurser respektive avhandling samt tydliggörande att högskolepedagogisk kurs kan inkluderas i valbara kurser.

Handläggningen av beslutet

Detta beslut har fattats av dekanen Ulf Melin efter föredragning av utbildningsledaren Charlotta Einarsson.

Ärendet bereddes av Filosofiska fakultetens forskarutbildningsnämnd den 26 augusti 2024.

Ulf Melin

Charlotta Einarsson

Sändlista:

Thomas Kaiserfeld, prefekt Tema
Ericka Johnson, proprefekt Tema
Corinna Kruse, forskarutbildningsansvarig Tema Teknik och social förändring
Judith Lind, forskarstudierektor Tema
Eva Danielsson, forskarutbildningsadministratör Tema Teknik och social förändring
Asta Cekaite, prodekan
Henrik Nehler, prodekan
Dokument- och arkivenheten

Allmän studieplan för forskarutbildningen inom Tema Teknik och social förändring (Technology and social change)

Studieplanen gäller för studerande som avslutar utbildningen med doktorsexamen och för studerande som avslutar utbildningen med licentiatexamen (SCB-kod 50901).

1. Utbildningens mål

I temat studeras relationen mellan teknik och samhälle utifrån sociala, ekonomiska, politiska och kulturella perspektiv. Forskningen undersöker teknikens betydelse, drivkrafter och de olika slags förståelser som byggts upp kring tekniken i samhället. Det innebär studier av hur sociala aktörer skapar och utnyttjar teknik och hur teknisk förändring vävs samman med kulturmönster, vardagsliv, politik, ekonomi och värderingar. Temat har en tvärvetenskaplig inriktning, som rymmer såväl historiska studier som analyser av nutid och framtidsscenarier. Forskningen är problemorienterad och eftersträvar samhällsrelevans. Temats utbildning syftar till att fördjupa den studerandes kunskaper inom temats område och göra den studerande väl beredd för självständiga insatser inom forskning och utvecklingsarbete. Utbildningens mål är att ge den studerande förmåga att självständigt planlägga och genomföra en kvalificerad forskningsinsats samt att presentera och sprida sina forskningsresultat inom och utanför akademien.

De nationella examensmålen för doktorsexamen respektive licentiatexamen delas här, i enlighet med Högskoleförordningen, in i mål för kunskap och förståelse, för färdighet och förmåga, och för värderingsförmåga och förhållningssätt. Dessa mål formuleras enligt följande (Högskoleförordningen, Bilaga 2).

1.1 Kunskap och förståelse

Den forskarstuderande ska för *doktorsexamen*:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet, samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta, samt fördjupad kunskap i

vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

1.2 Färdighet och förmåga

Den forskarstuderande ska för *doktorsexamen*:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap,
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*:

- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen, samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningssätt

Den forskarstuderande ska för *doktorsexamen*:

- visa intellektuell självständighet och ett analytiskt förhållningssätt till kunskapsbildning,
- kunna värdera svagheter och styrkor i den egna avhandlingen,
- visa vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar,
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*:

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2. Behörighetsvillkor

För att bli antagen till forskarutbildning krävs att den sökande har dels grundläggande behörighet, dels särskild behörighet enligt nedan. Vidare krävs att den sökande bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att klara utbildningen.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till forskarutbildningen har den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- har fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Om det finns särskilda skäl, får fakultetsstyrelsen för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

2.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har kunskaper motsvarande 90 högskolepoäng i något ämne av central betydelse för tema Teknik och social förändring. Kraven på grundläggande och särskild behörighet anses även uppfyllda av den som har avlagt motsvarande äldre examen, eller inom eller utom landet har förvärvat motsvarande kunskaper.

3. Antagning

3.1 Ansökan

Ansökan om antagning till forskarutbildning i tema Teknik och social förändring ställs till prefekten för Institutionen för Tema.

3.2 Antagningsbegränsning och urval

Till forskarutbildningen får endast antas så många forskarstuderande som kan erbjudas handledning, godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering. Antagningsbegränsning till forskarutbildning tillämpas om antalet behöriga sökande är större än antalet tillgängliga platser. Vid urvalet beaktas följande omständigheter:

- förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen

- studieresultat som visar kreativitet, mognad, förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys
- speciella kunskaper och erfarenheter hos den sökande, till exempel yrkesverksamhet, som kan vara av betydelse för att tillgodogöra sig forskarutbildning inom temat.

I första hand görs urvalet på grundval av dokumenterat och av den sökande själv åberopat material, till exempel självständiga studiearbeten och intyg om yrkesverksamhet. Därutöver kan annat beslutsunderlag såsom intervjuer med den sökande vara av betydelse. Vid antagningen tas även hänsyn till den kompetens som de till temat knutna lärarna besitter.

3.3 Beslut om antagning och tilldelning av handledare

I Filosofiska fakultetens delegering av beslutanderätt avseende utbildning framgår vilken instans som fattar beslut om antagning till forskarutbildning.

Den forskarstuderande tilldelas vid antagning minst två handledare varav den ena ska utses som huvudhandledare. Huvudhandledare ska vara docentkompetent och anställd vid Linköpings universitet samt ha genomgått forskarhandledarutbildning. Biträdande handledare ska ha avlagt doktorsexamen eller inneha motsvarande vetenskaplig kompetens. En forskarstuderande som så begär har rätt att byta handledare.

4. Utbildningens utformning

4.1 Allmänt

Utbildningen för doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng och består av en kursdel om 66 högskolepoäng och en avhandlingsdel om 174 högskolepoäng. Utbildningen för licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 50 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats om 70 högskolepoäng. Sådan examen kan antingen utgöra slutmål för utbildningen eller en etapp i utbildningen till doktorsexamen.

Den studerande bör påbörja sitt vetenskapliga arbete redan under första årets studier och således bedriva forskningsarbete parallellt med kursbundna studier.

4.2 Kurser

I doktorsexamen ingår:

- Obligatoriska kurser (45 hp) som syftar till att ge grundläggande kunskaper inom temats område och grundläggande kompetens i för temat relevanta metoder.
- Valbara kurser (21 hp) som syftar till att ge fördjupade (metod)kunskaper inom valda specialområden. I valbara kursen kan även grundläggande högskolepedagogik ingå.

I licentiatexamen ingår kurser om sammanlagt 50 hp, vilka utgörs av minst 30 hp inom de ovan angivna obligatoriska kurserna och upp till 20 hp inom de ovan angivna valbara kurserna.

Forskarstuderande som undervisar ska genomgå kurs i högskolepedagogik. I forskarutbildningen ingår även temats seminarieverksamhet.

För varje enskild studerande kan modifieringar göras avseende sammansättningen av obligatoriska och valbara kurser. Hänsyn tas till vederbörandes förkunskaper och till de krav som ställs genom deltagande i temats forskarskolor när så är aktuellt. De individuellt bestämda kurserna fastställs av den studerandes huvudhandledare efter samråd med den studerande. I vissa kurser ges undervisning medan övriga inhämtas genom litteraturstudier.

Grundutbildningskurser på avancerad nivå och som inte ingår i villkoren för särskild behörighet kan efter godkännande av huvudhandledare tillgodoräknas i forskarutbildningen inom kvoten för valfria kurser.

4.3 Närmare information

Närmare information om forskarutbildningen lämnas av tema Teknik och social förändring vid Institutionen för Tema.

4.4 Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen ska den forskarstuderande författa en vetenskaplig avhandling, vars omfattning motsvarar 174 högskolepoäng. Avhandlingen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom det valda området.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som den forskarstuderande har författat ensam eller gemensamt med annan person, kompletterad med en sammanfattande diskussion (sammanläggningsavhandling). Uppsatserna ska vara av sådan kvalitet att de kan publiceras i erkända vetenskapliga tidskrifter. Vid samförfattat arbete ska den enskildes arbetsinsats kunna särskiljas och bedömas.

Avhandlingen ska försvaras vid en offentlig disputation. Regler om förfarandet vid disputation fastställs av LiU:s rektor samt Filosofiska fakultetens styrelse.

Avhandlingsmanuset granskas vid ett seminarium i god tid innan beslut fattas om tryckning av avhandling och tid för disputation.

4.5 Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen ska den studerande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 70 högskolepoäng. Uppsatsen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete och ska ha granskats inför framläggningen. Uppsatsen ska försvaras vid ett offentligt seminarium. Fakultetsstyrelsen för Filosofiska fakulteten beslutar om de närmare formerna för den vetenskapliga uppsatsens framläggande.

5. Utbildningens uppläggning

5.1 Individuell studieplan

Huvudhandledaren och den forskarstuderande ska i samråd göra upp en individuell studieplan. Den individuella studieplanen ska upprättas så snart som möjligt efter beslut om antagning och fastställas senast två månader efter det att den studerande påbörjat sina studier. Den individuella studieplanen ska följas upp och vid behov revideras minst en gång per år. De närmare formerna avseende individuell studieplan framgår av LiU:s beslut om Riktlinjer för utbildning på forskarnivå.

5.2 Undervisning

Undervisningen ges huvudsakligen i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Den studerande ska under studietiden ta del i vetenskapliga aktiviteter genom att delta i seminarier, gästföreläsningar etc. Den studerande kan ges möjlighet att delta i undervisning och kunskapsprov vid annan fakultet eller annat lärosäte. Det ankommer på forskningsmiljöerna att erbjuda den forskarstuderande möjligheter att delta i internationella konferenser och kurser.

Den studerande ska sedan avhandlingsarbetet påbörjats minst en gång per termin redovisa nådda resultat och planer för det fortsatta arbetet. Vid temat finns även en fastställd ordning för granskning av den forskarstuderandes avhandlingsprocess som innefattar tretermins-granskning, 60%-seminarium samt slutseminarium.

5.3 Handledning

Den studerande har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor fattat beslut om annat. Val av avhandlingsämne ska ske i samråd mellan den forskarstuderande och huvudhandledaren och bör ske under utbildningens första termin.

Handledare inom temat är dess disputerade lärare. Dessa har ett kollektivt ansvar för handledningen.

6. Examination

Examination av kurser anordnas under eller i anslutning till kurserna. Examination sker muntligen och/eller skriftligen i enlighet med examinatorns närmare anvisningar. Examinationerna bedöms med något av betygen godkänd eller

underkänd. Huvudhandledare är examinator för kurser där särskild examinator ej förordnats.

Doktorsavhandling bedöms av en betygsnämnd i enlighet med regler i högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställs av rektor och av Filosofiska fakultetens styrelse. Avhandlingen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd. Filosofiska fakultetens styrelse beslutar om de närmare formerna för licentiatuppsatsens framläggande. Uppsatsen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

7. Övrigt

Den allmänna studieplanen träder i kraft den 3 oktober 2024. Forskarstuderande som antas från och med detta datum antas till denna version av den allmänna studieplanen. Forskarstuderande som antagits innan ovan angivet datum kan efter dokumenterad överenskommelse med huvudhandledaren följa denna version av den allmänna studieplanen.

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign